

ПРОЕКТ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РЕЧНИТЕ БАСЕЙНИ В ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН 2022-2027 Г.

Основания за изготвяне на ПУРБ

Съгласно изискванията на чл. 13 от Директива 2000/60/ЕС (Рамкова Директива за водите – РДВ), транспонирана в Закона за водите (ЗВ), Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е основен инструмент за интегрирано управление на водите на ниво район на басейново управление (РБУ) и се изготвя въз основа на глава X, Раздел VI от Закона за водите, като са взети предвид и разпоредбите на Глава X, Раздели III, IV и V, както и изискванията на чл. 4, 5, 6, 8 и 11 на РДВ.

Проектът на ПУРБ за Източноевропейски район е изготвен с финансовата подкрепа на Кохезионния фонд на Европейския съюз по проект BG16M1OP002-1.017-0001-C01 „ПУРБ 2022-2027“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“ с бенефициент дирекция „Управление на водите“ в МОСВ и партньори четирите басейнови дирекции.

За Източноевропейски район, ПУРБ се разработва от Басейнова дирекция „Източноевропейски район“ съгласно изискванията на чл. 155, ал. 1, т. 2 от ЗВ и чл. 13 на РДВ.

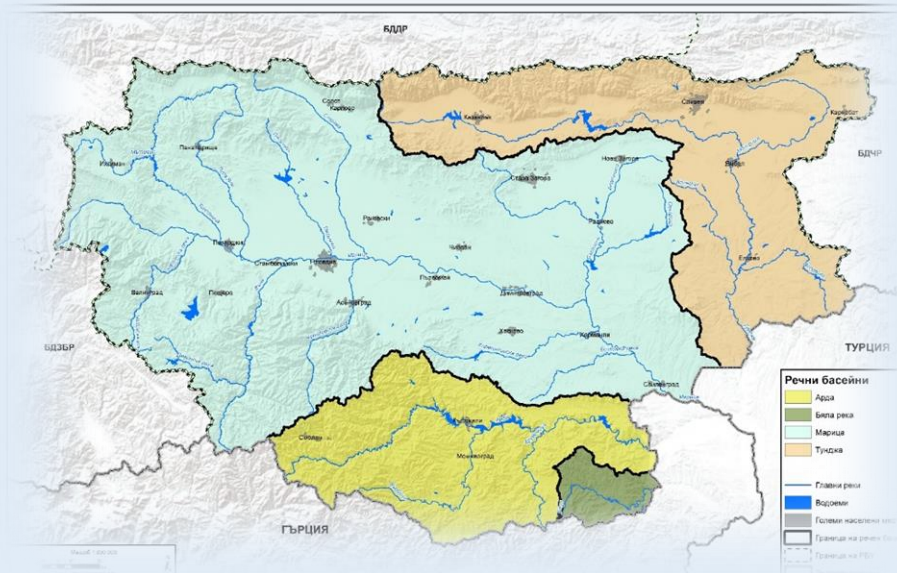
Настоящият документ представя актуализирана информацията за характеристиките на района за басейново управление, идентифицирания значим натиск от човешка дейност и въздействия върху водите, осигурява информация за регистъра на зоните за защита на водите, за състоянието на водите, за целите и изключенията от постигане на целите за добро състояние на повърхностните и подземните води и за икономическия анализ на водоползването. Отчитайки взаимовръзката между движещите сили, натиска и въздействието са предвидени мерки, целящи постигане и поддържане на целите за добро състояние на повърхностните и подземните води, на свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите.

Информация за района на басейново управление

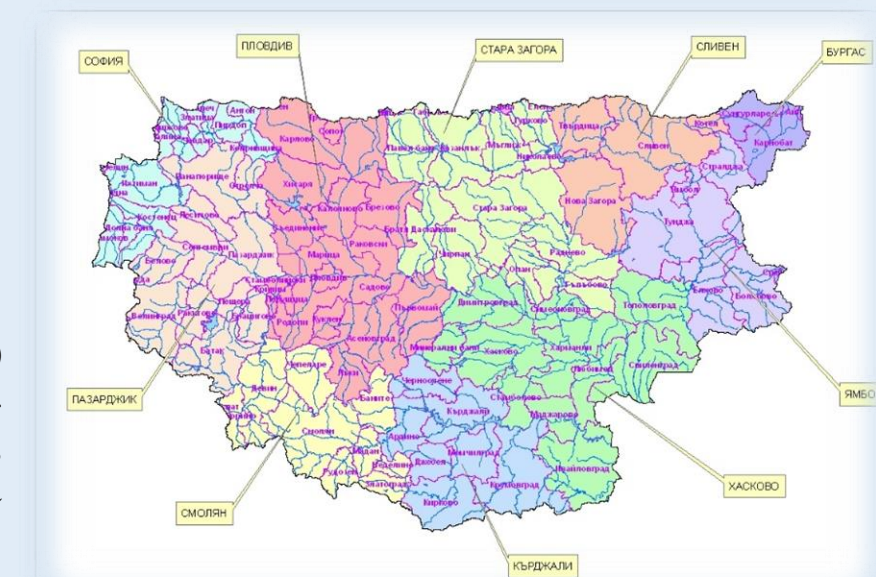
➔ Източнобеломорски район (ИБР) за басейново управление заема централните части на Южна България или 32 % от територията на страната. Обхваща водосборите на реките Марица, Тунджа, Арда и Бяла река.

➔ На север, изток и запад граничи с Дунавски, Черноморски и Западнобеломорски райони за басейново управление, а на юг – с Република Гърция и Република Турция. Границите на района са определени в чл. 152, ал. 1, т. 3 от Закона за водите.

➔ Съгласно РДВ, територията на Източнобеломорски район попада в Екорегиян 7 - Източни Балкани (Eastern Balkan).

➔ Като административно-териториален обхват, районът покрива изцяло или частично 10 области в страната, 90 общини и 1 769 населени места. В обхвата на ИБР попадат изцяло 4 области - Пловдив, Стара Загора, Хасково и Кърджали и частично, областите – Пазарджик, София област, Смолян, Сливен, Ямбол и Бургас. ИБР е вторият по големина район за басейново управление на водите, от гледна точка на брой на населението.

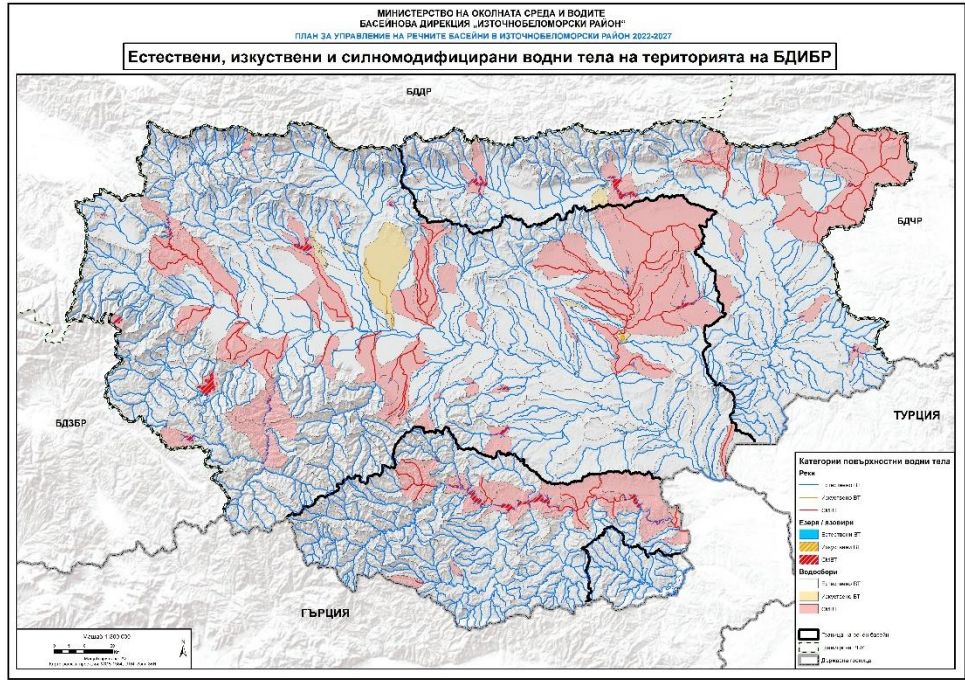
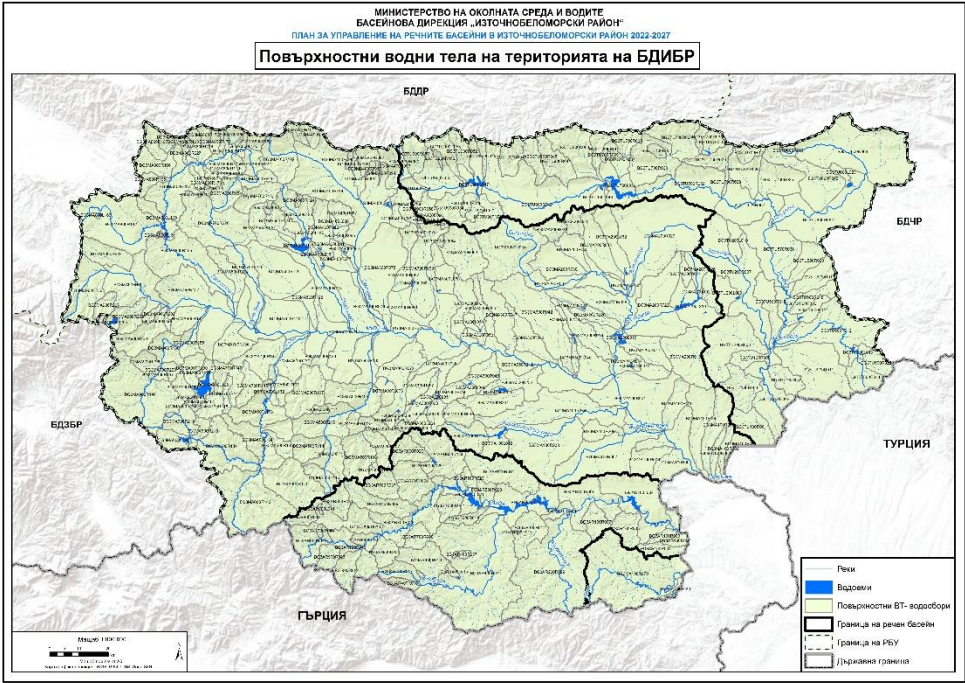

В трети цикъл на ПУРБ, броят на определените повърхностни водни тела, остава непроменен – 311 повърхностни водни тела. Определени са две категории повърхностни води – „река” и „езеро” и са идентифицирани изкуствени повърхностни водни тела или силно модифицирани такива. Броят на ВТ от категория „река” е 261, а от категория „езеро” – 50.

В процеса на разработване на трети цикъл на ПУРБ е извършен актуализиран преглед на силномодифицираните (СМВТ) и изкуствени (ИВТ) водни тела въз основа на разработен документ, съдържащ актуализирана „Методика за определяне на силно модифицирани водни тела и определяне на екологичен потенциал в България“. В резултат от актуализирания преглед на повърхностните водни тела в ИБР, като СМВТ са обозначени 71 повърхностни водни тела, а като изкуствени – 9.

Речен басейн	Силно модифицирани водни тела				Изкуствени водни тела	
	Река 2-ри цикъл	Река 3-ти цикъл	Езеро 2-ри цикъл	Езеро 3-ти цикъл	Река	Езеро
Марица	25	19	28	28	1	7
Тунджа	5	5	8	8	0	1
Арда	6	6	5	5	0	0
Бяла	0	0	0	0	0	0
ИБР	36	30	41	41	1	8

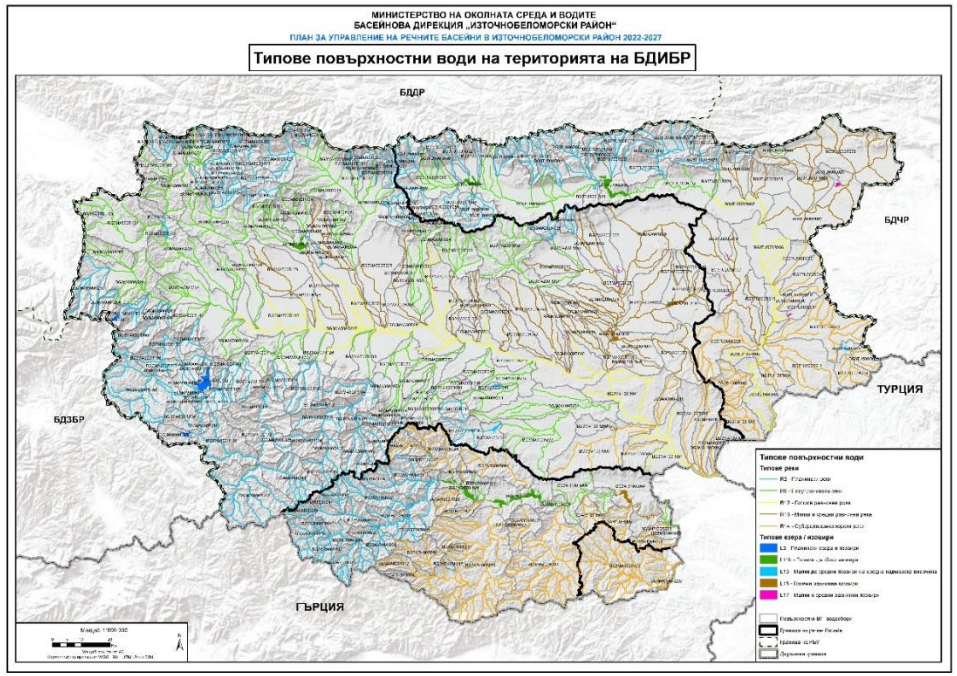

Спрямо втори цикъл на ПУРБ на ИБР, няма промяна в броя на типовете на повърхностните водни тела за определените категории повърхностни води. Идентифицирани са 5 типа повърхностни води от категория „река” и 7 типа от категория „езеро”. За два от типовете езера – L1 Алпийски глациални езера и L6 Крайречни влажни зони в EP 7, не са определени водни тела, поради малкия размер на речните водосбори или водната площ, тъй като са под минимума, определен в РДВ.

Типове повърхностни води от категория „река”

№	Код	Име на типа	Брой водни тела				
			МАРИЦА	ТУНДЖА	АРДА	БЯЛА	ИБР
1	R3	Планински реки в EP 7	77	26	15	0	118
2	R5	Полупланински реки в EP 7	49	5	4	0	58
3	R12	Големи равнинни реки в EP 7	5	5	0	0	10
4	R13	Малки и средни равнинни реки в EP 7	30	7	0	0	37
5	R14	Субсредиземноморски реки в EP7	7	11	18	2	38
Общ брой водни тела			168	54	37	2	261

В процеса на подготовка на трети цикъл на ПУРБ е извършено верифициране на границите между типовете повърхностни води по дейност „Валидиране на типологията и класификационната система в България за оценка на екологичното състояние на повърхностни водни тела от категории „река“, „езеро“ и „преходни води“.

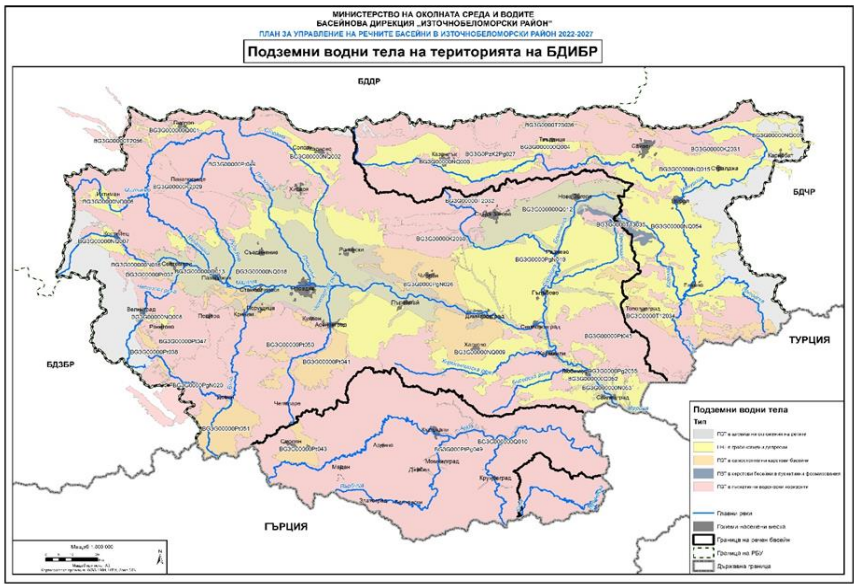

Актуализирана е типологията на повърхностните водни тела от категория „езеро“ (за част от тях тя е променена), за да отразява по-добре техните физически условия и е извършено първоначално определяне на подтипове на тип R14 за повърхностни водни тела от категория „река“.

Типове повърхностни води от категория „езеро”

№	Код	Име на типа	Брой водни тела				
			МАРИЦА	ТУНДЖА	АРДА	БЯЛА	ИБР
1	L3	Планински езера и язовири в EP 7	3	0	1	0	4
2	L11b	Големи дълбоки язовири в EP7	1	2	2	0	5
3	L13	Малки до средни язовири на средна надморска височина в EP 7	20	3	2	0	25
4	L15	Големи равнинни язовири в EP 7	2	0	1	0	3
5	L17	Малки и средни равнинни язовири в EP 7	9	4	0	0	13
Общ брой водни тела			35	9	6	0	50

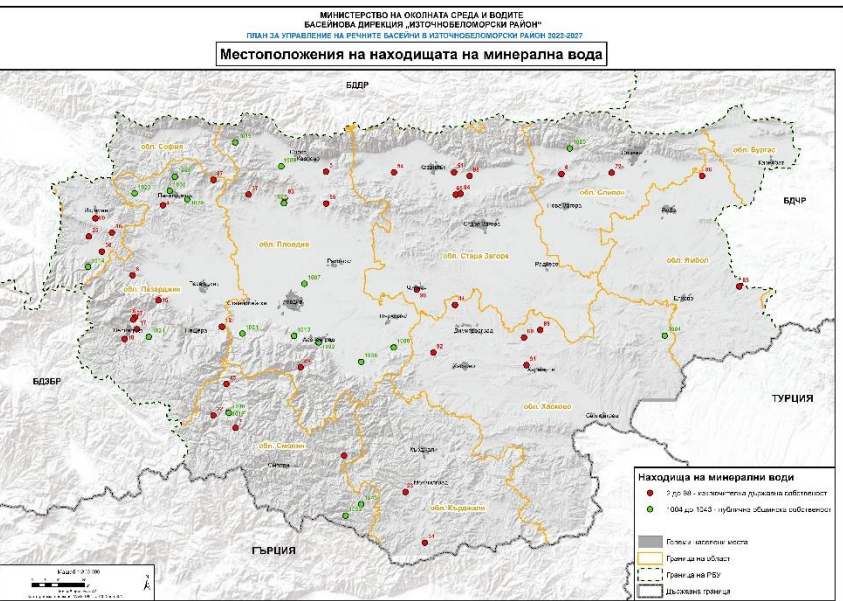
В трети цикъл на ПУРБ се запазва броят на идентифицираните 41 подземни водни тела. Извършен преглед на необходимостта от преочертаване на ПВТ. Границите на 11 ПВТ са коригирани незначително, така че да включат зони, които не принадлежат към никое ПВТ (т. нар. наречени бели зони).

Класификацията на типологията на подземните води в България е представена от осем основни типа. На територията на ИБР са определени пет от всички национално определени типове подземни водни тела.

Разпределение на ПВТ в рамките на ИБР по типология

Тип	Описание	ПВТ в ИБР
1	ПВТ в Алувиални отложения на реките	4
2	ПВТ в Грабеновидни депресии	15
3	ПВТ в Самостоятелни карстови басейни	9
4	ПВТ в Карстови басейни, разположени в територии с пукнатинни формирвания	1
5	ПВТ в Пукнатинни водоносни хоризонти	12
Общ брой подземни водни тела:		41

На територията на Източноевропейски район попадат 39 находища на минерални води, които са изключителна държавна собственост и 21 публична общинска собственост.

Към настоящия момент наличната информацията за находищата на минерални води не позволява да се извърши отделяне на подземни водни тела за минерални води.

Екологично състояние на повърхностни водни тела

При актуализиране на ПУРБ е направена оценка на екологичното състояние/потенциал на всички 311 повърхностни ВТ.

- 88 водни тела или 28% са оценени в добро екологично състояние/потенциал;
- 223 ВТ или 72 % са оценени в по-лошо от добро състояние/потенциал.

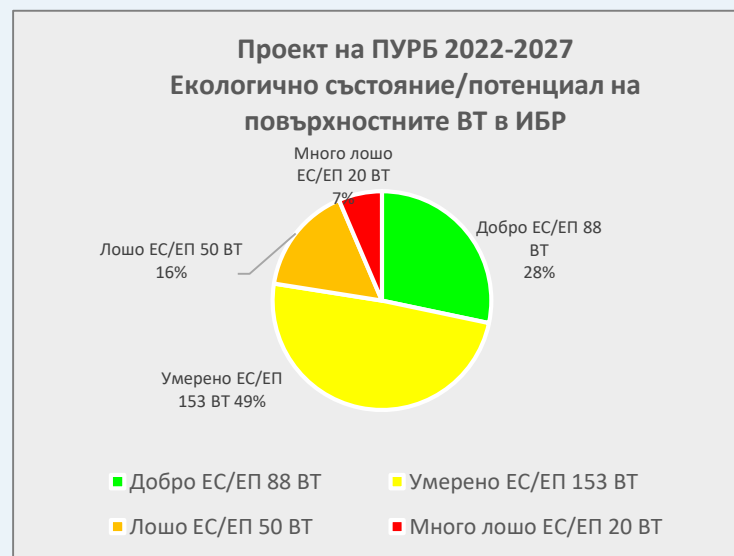
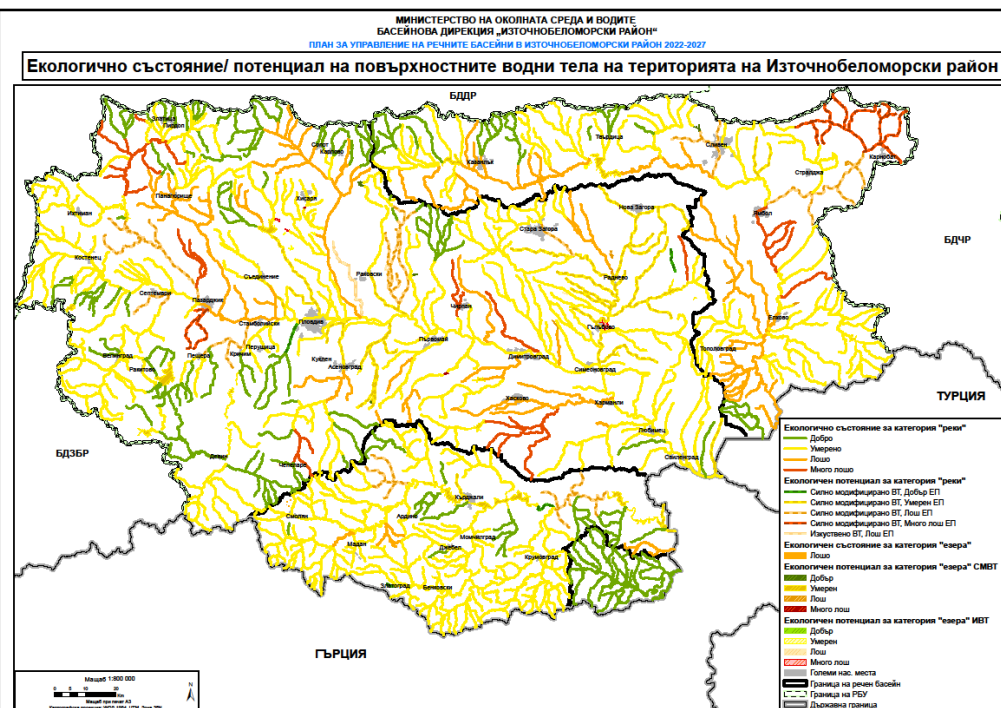
В трети цикъл на ПУРБ няма водни тела в неизвестно екологично състояние, което се дължи на предприетите мерки за провеждане на мониторинг по БЕК и ФХЕК.

При оценка на някои от водните тела, за които няма достатъчно дълга редица от мониторингови данни е използван актуализиран подход за групиране на повърхностните водни тела.

Отчетено е значително увеличаване в броя на водните тела в по-лошо от добро екологично състояние/потенциал, в сравнение с втори цикъл на ПУРБ на ИБР, където в отлично и добро състояние/потенциал са 123 ВТ или 40 % от всички ВТ.

Екологично състояние/потенциал на повърхностните водни тела по категория „река“ и категория „езеро“

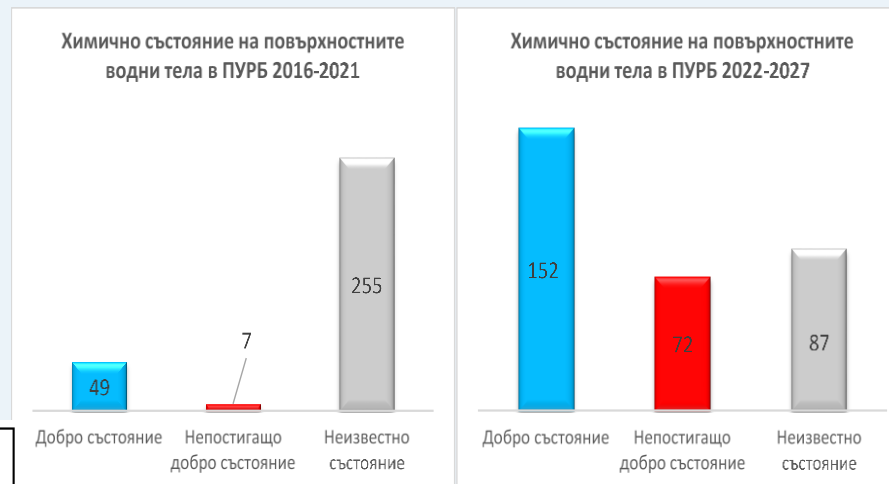
Екологично състояние/потенциал	Категория „река“	Категория „езеро“	Общо водни тела	Процент на ВТ
Отлично ЕС	0	0	0	0%
Добро ЕС	80	0	80	26%
Добър ЕП	4	4	8	2%
Умерено ЕС	109	0	109	35%
Умерен ЕП	14	30	44	14%
Лошо ЕС	29	0	29	9%
Лош ЕП	11	10	21	7%
Много лошо ЕС	12	0	12	4%
Много лош ЕП	2	6	8	3%
Общо	261	50	311	100%

Химично състояние на повърхностни водни тела

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела:

- използван е подхода за групиране на водните тела, за които данните от мониторинга не са били достатъчни за оценката, и които отговарят на критериите за групиране.
- приложен е принципът „one-out, all-out“. При една установена стойност на приоритетно вещество, превишаваща определената стойност на СКОС в Наредбата за СКОС, водното тяло е оценяно в непостигащо добро химично състояние.
- направена е на база оценка на приоритетните вещества с № 1-33 от Наредба за СКОС и Директива 2013/39/ЕС, като е представена с включени и с изключени вещества, реагиращи като повсеместно разпространени РВТ вещества.

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела с включени повсеместно разпространени вещества:

- 152 ВТ (49 %) са в добро химично състояние;
- 72 ВТ (23 %) в непостигащи добро състояние;
- 87 (28 %) водни тела в неизвестно химично състояние.

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела с изключени повсеместно разпространени вещества:

- 198 ВТ (64 %) са в добро химично състояние;
- 51 ВТ (16 %) в непостигащи добро състояние;
- 62 (20 %) водни тела в неизвестно химично състояние.

В периода на трети цикъл на ПУРБ, за водните тела в неизвестно химично състояние и добро химично състояние, за които е използван подхода за групиране е предвиден да бъде изпълнен мониторинг на всички приоритетни вещества с цел повишаване на достоверността на оценката.

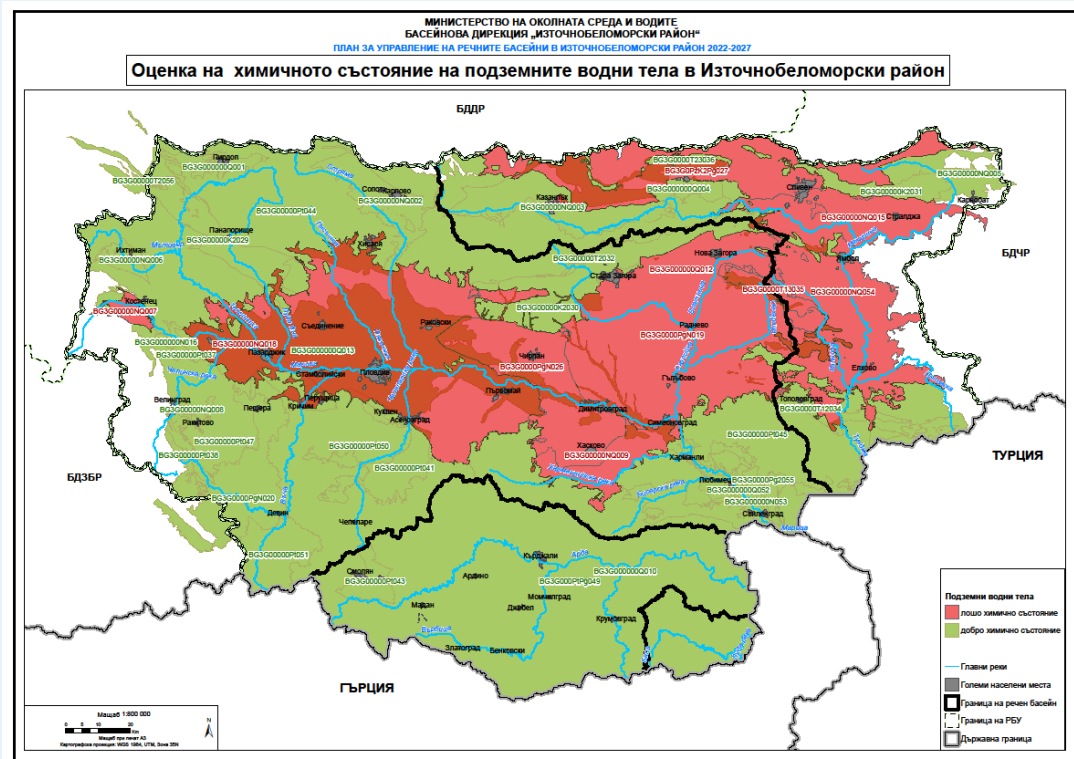
Химично състояние на подземни води

Обща оценка на химичното състояние на подземни водни тела в трети цикъл на ПУРБ на ИБР:

- 31 ПВТ или 76% са определени в добро химично състояние
- 10 ПВТ или 24 % са определени в лошо химично състояние

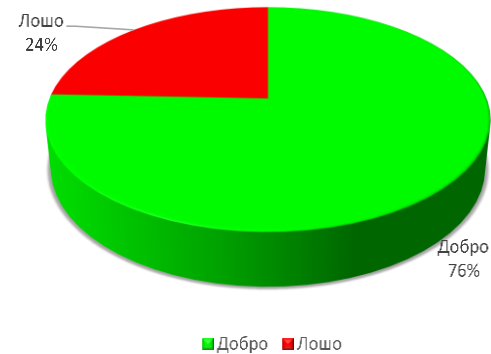
Установени са повишени концентрации на релеванти стойности над стандарт и определени прагови стойности при следните замърсители и показатели за замърсяване: нитрати, фосфати (като ортофосфати), сулфати, амониеви йони, обща алфа-активност.

Отчетено е намаляване на броя на подземните водните тела в лошо химично състояние, в сравнение с втори цикъл на ПУРБ на ИБР, където в лошо химично състояние са 18 бр. или 44% от всички ПВТ.

Проект на ПУРБ на ИБР 2022-2027

Оценка на химичното състояние на подземните водни тела в ИБР

ПУРБ на ИБР 2016-2021

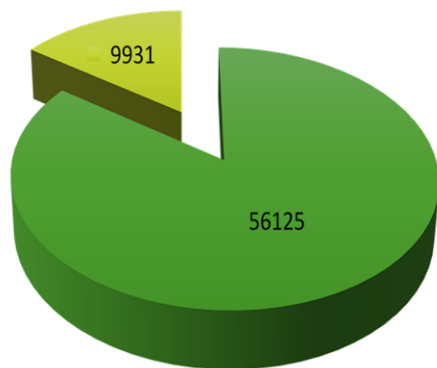
Обща оценка на химичното състояние на подземни водни тела в ИБР

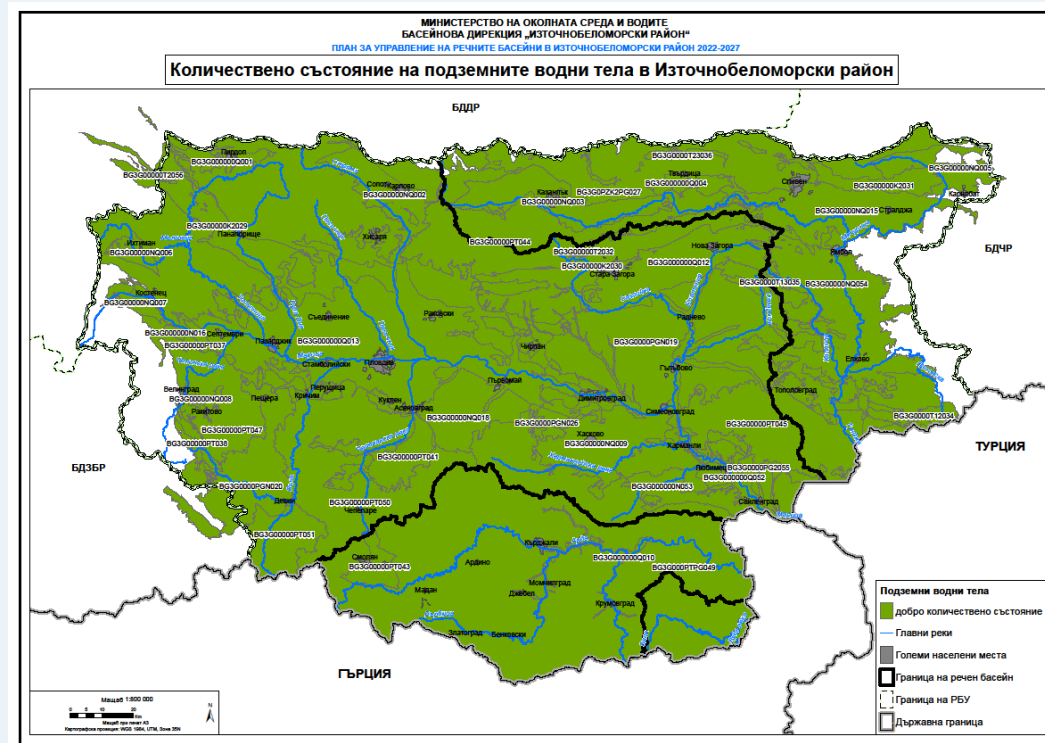
Количествено състояние на подземни води

Във втори и трети цикъл на ПУРБ, всички 41 подземни водни тела на територията на ИБР са определени в добро количествено състояние.

Оценка на количественото състояние на подземни води, чрез воден баланс

- Свободни Разполагаеми ресурси на ПВТ, л/сек
- Черпени водни количества от ПВТ, л/сек

Цели за повърхностни водни тела

Екологичните цели са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ). В член 4, параграф 1 се определя общата цел на РДВ - постигане на добро състояние или потенциал (за силномодифицираните и изкуствени водни тела) до 2015 г., която следва да бъде постигната за всички повърхностни и подземни водни тела, като се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Екологично състояние

Целта за опазване на околната среда по отношение на екологичното състояние за 213 повърхностни водни тела е „Постигане на добро екологично състояние/потенциал и предотвратяване на влошаването му”, а за 88 ВТ целта е „Запазване на добро екологично състояние/потенциал и предотвратяване на влошаването му”. За 10 ВТ е заложена по-малко строга цел от постигане на добро екологично състояние/потенциал.

За 213 повърхностни ВТ е приложено изключение – удължаване на срока за постигане на целите за добро екологично състояние. Те представляват 68% от общия брой повърхностни водни тела в ИБР. За 10 повърхностни ВТ или около 3 % е приложено изключение за постигане на добро екологично състояние - по-малко строга цел.

Отчетено е значително увеличаване в броя на водните тела, в сравнение с втори цикъл на ПУРБ на ИБР, в който е предвидено удължаване на срока за постигане на целите за добро екологично състояние за 141 бр. ВТ или 45% от общия брой. Броят на ВТ, за които е предвидена по-малко строга цел, е 9 ВТ.

Проект на ПУРБ на ИБР (2022-2027)
Цели за екологично състояние

ПУРБ на ИБР (2016-2021)
Цели за екологично състояние

Цели за повърхностни водни тела

Химично състояние

Проект на ПУРБ на ИБР (2022-2027)
Цели за химично състояние

Целта за опазване на околната среда по отношение на химичното състояние за 67 повърхностни ВТ е „Постигане на добро химично състояние“, а за 152 ВТ – „Запазване на добро химично състояние и предотвратяване на влошаването му“. За 5 ВТ е заложена по-малко строга цел от постигане на добро химично състояние/потенциал, а за останалите 87 ВТ, които са определени в неизвестно химично състояние е заложена цел „Провеждане на мониторинг и постигане на СКОС за добро химично състояние“.

За 67 повърхностни ВТ е приложено изключение – удължаване на срока за постигане на целите за добро химично състояние. Те представляват около 20 % от общия брой повърхностни водни тела в ИБР. За 5 повърхностни ВТ или около 2 % е приложено изключение за постигане на добро химично състояние - по-малко строга цел.

Цели за химично състояние

Отчетено е значително увеличаване в броя на водните тела, в сравнение с втори цикъл на ПУРБ на ИБР, в който е предвидено удължаване на срока за постигане на целите за добро екологично състояние за 3 бр. ВТ или 1% от общия брой, както и поставяне на по-малко строги цели за 4 бр. ВТ или 1% от общия брой.

Цели за подземни водни тела

Химично състояние

Целта за опазване на околната среда по отношение на химичното състояние, за 10 подземни ВТ е „Постигане на добро химично състояние (по определени показатели) и предотвратяване на влошаването му“, като за 4 от тях е определена по-малко строга цел от постигане на добро химично състояние. За 31 ВТ целта е „Запазване на доброто химично състояние и предотвратяване на влошаването му“.

За 6 подземни ВТ или 14% от общия брой подземни водни тела в ИБР е приложено изключение – удължаване на срока за постигане на целите за добро химично състояние. За 4 подземни ВТ или около 10 % е приложено изключение за постигане на добро химично състояние - по-малко строга цел.

При актуализацията на ПУРБ на ИБР, въз основа на резултатите от проведения мониторинг е установено, че 8 подземни ВТ са постигнали целта за добро химично състояние спрямо втори цикъл на ПУРБ на ИБР.

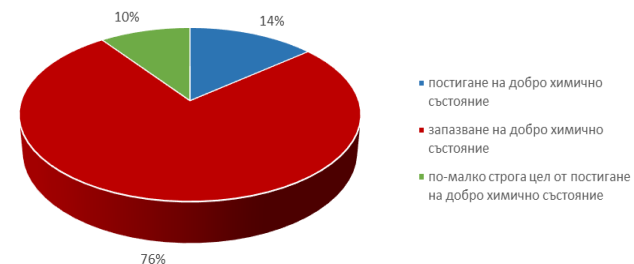
Отчетено е значително намаляване в броя на водните тела, в сравнение с втори цикъл на ПУРБ на ИБР, в който е предвидено удължаване на срока за постигане на целите за добро химично състояние за 12 бр. ВТ или 29% от общия брой. Броят на ВТ, за които е предвидена по-малко строга цел, е 6 ВТ или 13%.

Количествено състояние

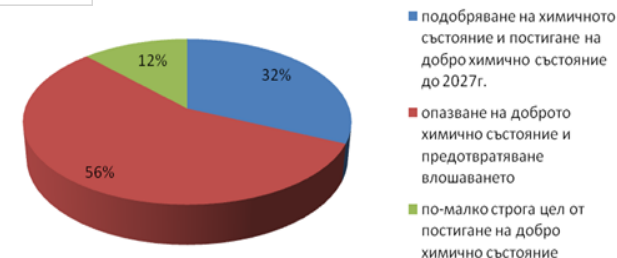
Извършените оценки показват добро количествено състояние на всички 41 подземни водни тела.

Целта за опазване на околната среда по отношение на количественото състояние за 39 подземни ВТ е „Запазване на добро количествено състояние и предотвратяване на влошаването му“, а за две подземни ВТ е определена цел „Недопускане на влошаване в количественото състояние на подземното водно тяло“.

Проект на ПУРБ 2022-2027
Цели за химично състояние на
подземните водни тела

Цели за химично състояние на
подземните водни тела

Цели за зоните за защита на водите

Зони за защита на води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване

Повърхностни води

При актуализацията на ПУРБ на ИБР към определените 64 зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, са добавени 2 нови повърхностни водни тела, които се предвижда да бъдат използвани за питейно-битово водоснабдяване – яз. Кричим и яз. Цанков камък. Повърхностните водни тела са включени в програмата за мониторинг на питейни повърхностни водни тела за трети цикъл на планиране.

Екологичните цели на зоните за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване са формулирани като „Поддържане и предотвратяване влошаване в състоянието на повърхностните води за пиене”. За питейно водно тяло яз. Цанков камък е формулирана цел: „Достигане на стойност по показател/показатели с отклонение, съответстващ на стандарта за качество на повърхностни води за пиене най-малко за категория А2“.

Във втори и трети цикъл на ПУРБ на ИБР, резултатите от мониторинг на питейни води показват, че те се отнасят в категория А1 или А2, което определя и доброто състояние на повърхностните водни тела, използвани за питейно-битово водоснабдяване.

Всички подземни водни тела на територията на ИБР са определени като питейни водни тела, поради използването им за питейно-битови цели.

Подземни води

32 зони са оценени в добро състояние и за тях е формулирана цел „Поддържане и предотвратяване влошаване в състоянието на подземните води за пиене“. Останалите 9 зони са определени в лошо състояние и за тях е формулирана цел „Достигане на стойност по показател/показатели с отклонения, съответстващ на стандарта за качество на подземните води за пиене“.

Извършената оценка при актуализацията на ПУРБ на ИБР, показва подобряване в състоянието, като 5 от определените във втори цикъл зони в лошо състояние, са постигнали целите или общо 32 зони за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са оценени в добро състояние.

Цели за зоните за защита на водите

Зони с води за отдых, водни спортове и/или за къпане

Резултатите от мониторинга по микробиологични показатели и от извършения мониторинг по физикохимични елементи в определените мониторингови пунктове за яз. Кърджали и за яз. Студен кладенец, показват добро състояние.

Екологичните цели са формулирани като „Поддържане и предотвратяване влошаване в състоянието на повърхностните води за къпане”.

За останалите три вида зони за защита на водите:

- Зони за защита на водите, в които водите са чувствителни към биогенни елементи;
- Зони за защита на водите за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- Зони за защита на водите, които са защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

не се определят специфични екологични цели. Регламентираните в ЗВ цели за опазване на околната среда, т.е. постигане на добро състояние на повърхностните и подземните води, се интегрират с целите за защита на водите за посочените три вида зони.

Идентифициран значим натиск в Източнoбеломорски район

Актуализираният преглед на видовете натиск върху повърхностни и подземни води отново е извършен спрямо подхода (концептуален модел ДНСВО).

Определени са следните основни категории източници на натиск:

- натиск от точкови източници на замърсяване – при повърхностни и подземни води;
- натиск от дифузни източници на замърсяване – при повърхностни и подземни води;
- натиск от хидроморфологични изменения (хидроложки и морфологични изменения) – при повърхностни води;
- натиск от водовземане – при подземни води (натиска от водовземане при повърхностните води е анализиран, като част от хидроморфологичния натиск);
- натиск от изменение на климата – при повърхностни и подземни води.

Значим натиск върху повърхностни води по групи движещи сили

- Градско развитие (градски отпадъчни води, населени места без канализация, водовземане за ПБВ) – 105 бр. ВТ
- Индустрия (промишленост, енергетика, минно дело) – 94 бр. ВТ
- **Селско стопанство (земеделие и животновъдство, аквакултури, напояване) – 98 бр. ВТ**
- Неизвестен натиск – 27 бр. ПВТ

Значим натиск върху подземни води по групи движещи сили

- Градско развитие (населени места без канализация) – 2 бр. ПВТ
- Индустрия (минно дело) – 2 бр. ПВТ
- **Селско стопанство (земеделие и животновъдство) – 8 бр. ПВТ**
- Неизвестен натиск – 0 бр. ПВТ

Идентифициран значим натиск от сектор „Селско стопанство“ в ИБР

Повърхностни води

По движеща сила

- Земеделие и животновъдство – 61 бр. ВТ
- Аквакултури- 21 бр. ВТ
- Напояване и защита от наводнения- 71 бр. ВТ
- Горско стопанство – 0 бр. ВТ

По вид натиск

- Точкови източници на натиск – 1 бр. ВТ
- Дифузни източници на натиск – 70 бр.
- Хидроморфологичен натиск – 72 бр. ВТ

Подземни води

По движеща сила

- Земеделие и животновъдство – 8 бр. ПВТ

По вид натиск

- Дифузни източници на натиск– 8 бр. ПВТ

**Определен значим натиск от сектор „Селско стопанство“
на ниво водно тяло**

Точков източник на натиск

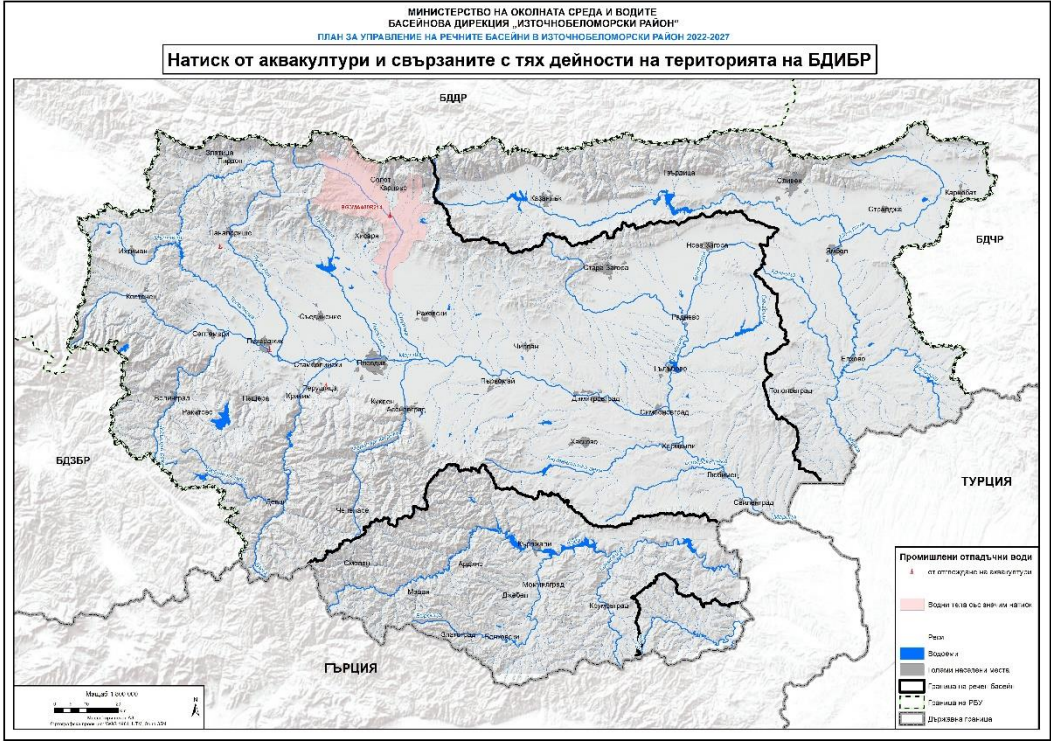
Рибовъдството се проявява като точков източник на натиск при интензивното отглеждане на риба в изкуствено създадени проточни басейни (рибарници) или рециркулационни системи.

В регистъра на рибовъдните стопанства към ИАРА, на територията на ИБР са регистрирани:

- 43 рибовъдни стопанства, прилагащи описаните форми на отглеждане на риба и
- 1 стопанство за отглеждане на аквакултура – водорасли.

За 4 от рибовъдните стопанства са издадени разрешителни за заустване на отпадъчни води, от които е отчетено, че 1 рибовъдно стопанство оказва значим натиск върху ВТ.

Оценката на натиска е извършена на база капацитета на производство отнесен към ресурса на водното тяло, като в значим натиск се определят водни тела, непостигащи добро състояние/потенциал, за най-чувствителните ФХЕК и БЕК.

Определен значим натиск от сектор „Селско стопанство“ на ниво водно тяло

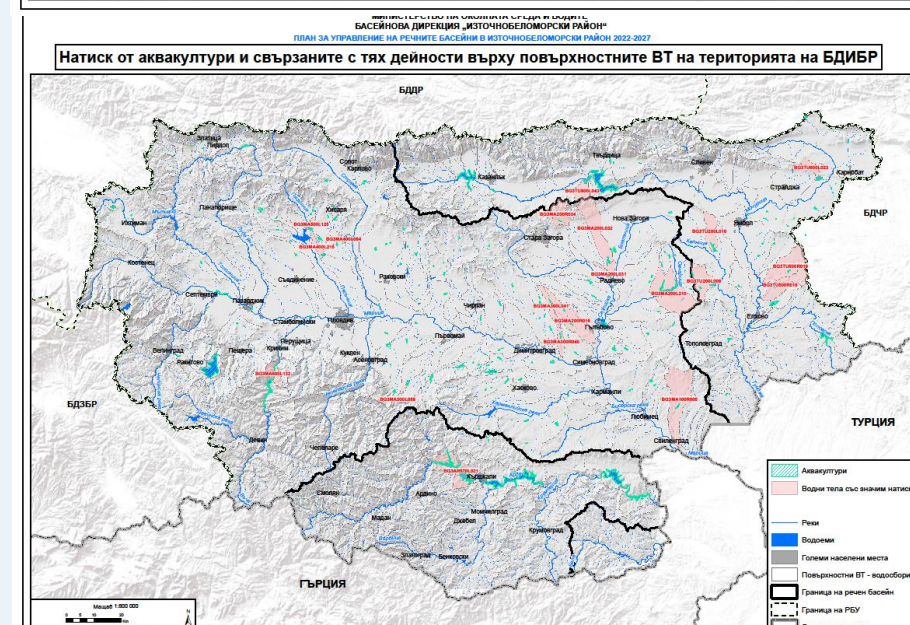
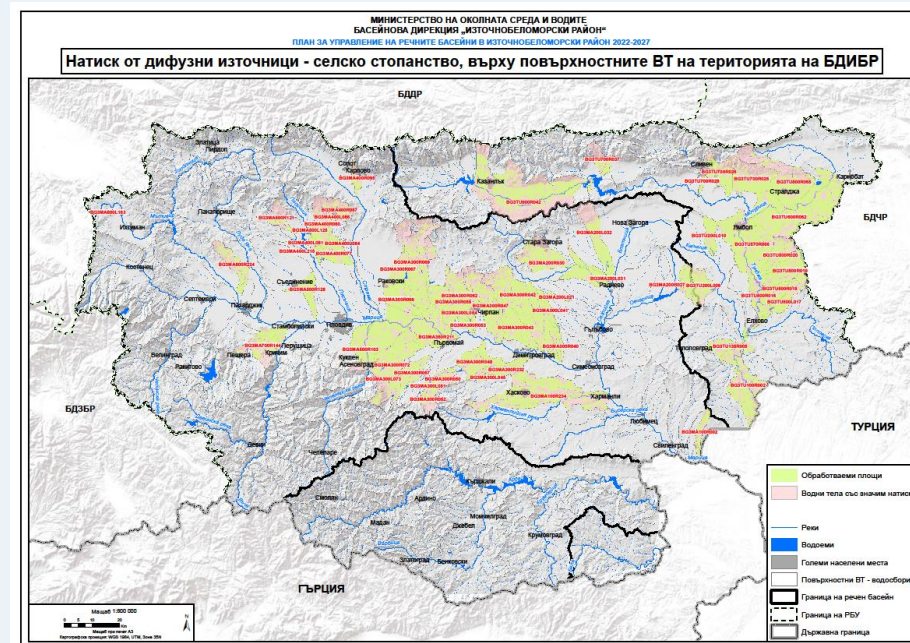
Дифузни източници на натиск

Растениевъдство и животновъдство

39.6 % от водосбора на ИБР е зает от земеделски площи. По-голямата част от обработваемите земи във водосборните басейни са засети със зърнени култури като пшеница, слънчоглед, царевица както и технически култури, трайни насаждения. Значим източник на натиск се определя, когато земеделска земя представлява повече от 30% от водосборната площ на водното тяло и/или ако повече от 30% от водосборната площ на водното тяло попада в нитратно уязвима зона, ВТ не постига добро екологично състояние/потенциал по ФЕК Общ азот. Извършена е и проверка за наличие на нитрати в подземните води, имащи връзка с повърхностни води.

Рибарство и аквакултури

Дифузно замърсяване на водните тела от рибовъдни дейности се наблюдава при интензивното отглеждане в садкови стопанства и при полуинтензивното (свободно) отглеждане на аквакултура в средни и малки язовири. Оценка на значимостта на натиска е извършена на база на отклонение от добро екологично състояние/потенциал на най-чувствителните елементи за качество, като е съобразен и капацитетът на производство на рибовъдното стопанство, отнесено към ресурса на ВТ, а за язовирите за които има определен екологичният капацитет е спрямо него.

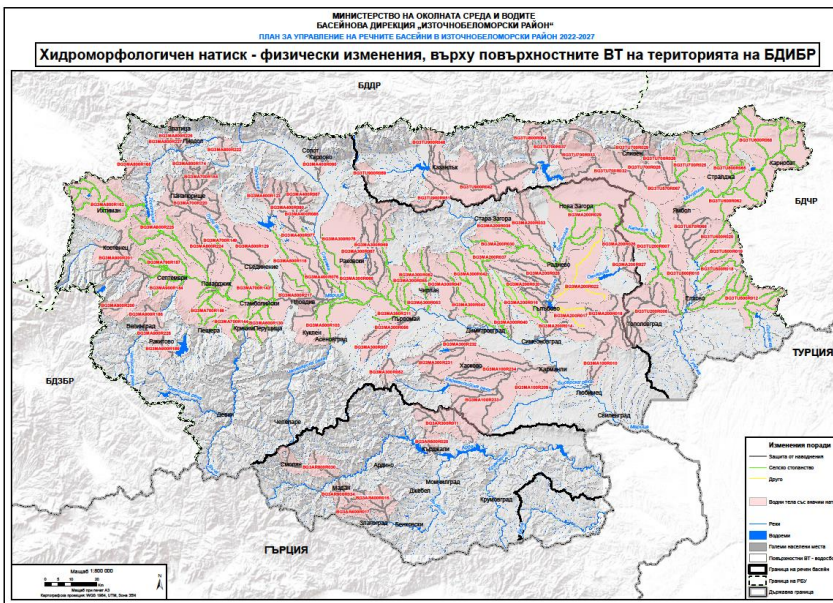
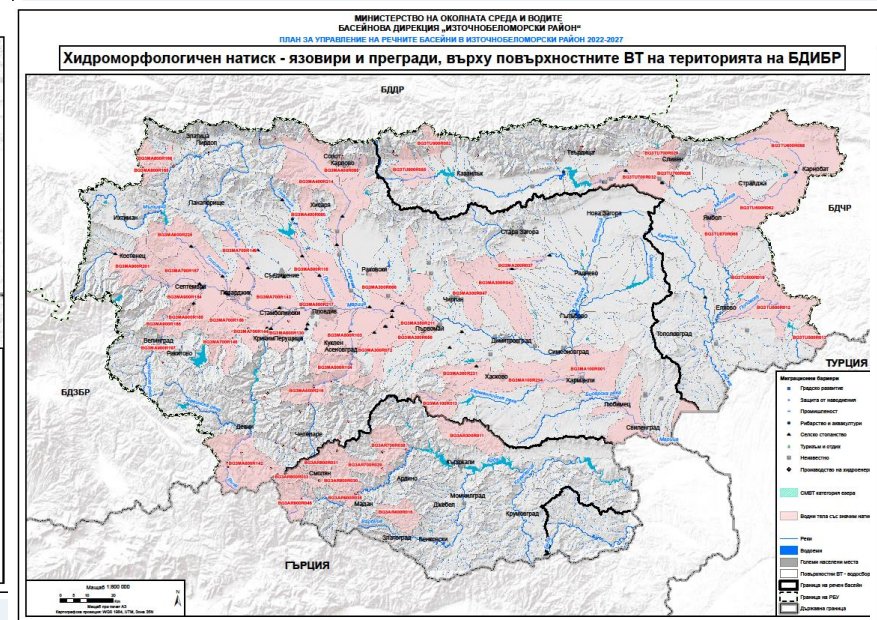
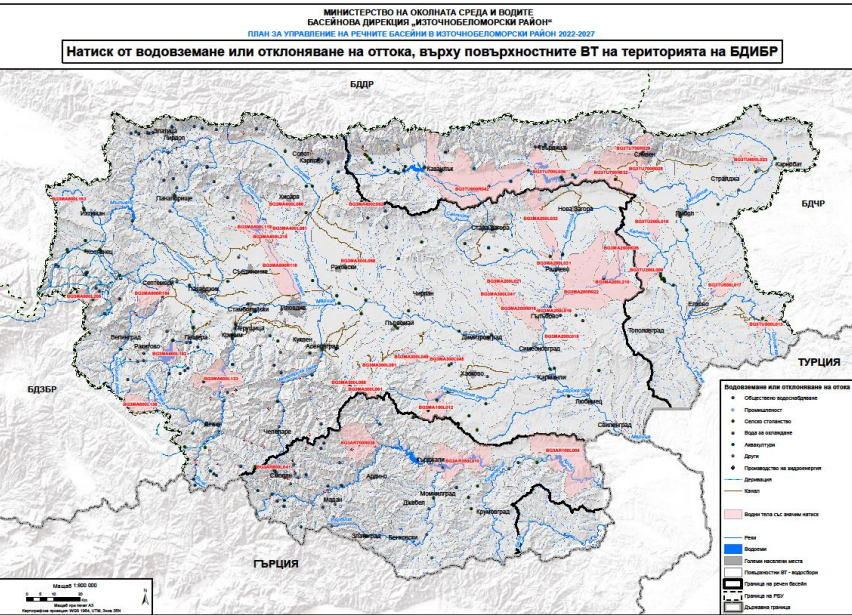

**Определен значим натиск от сектор „Селско стопанство“
на ниво водно тяло**

Хидроморфологичен натиск

При определяне на значимостта са взети предвид резултатите от оценката на хидроморфологичното състояние, извършено от екипа на СБ по дейност „Оценка на натиска, въздействието, риска и екологичното състояние по хидроморфологични елементи за качество на повърхностните водни тела“, като водните тела, оценени в по-лошо от добро състояние/потенцил по хидроморфологични елементи за качество (ХМЕК) се разглеждат като тела с потенциален източник на значим натиск. Втората стъпка е да се извърши преглед на данните от провеждания мониторинг по биологични елементи за качество и наличие на въздействие върху тях. При установяване на въздействие от хидроморфологичните изменения върху биологичните елементи за качество, натискът може да бъде определен като значим.

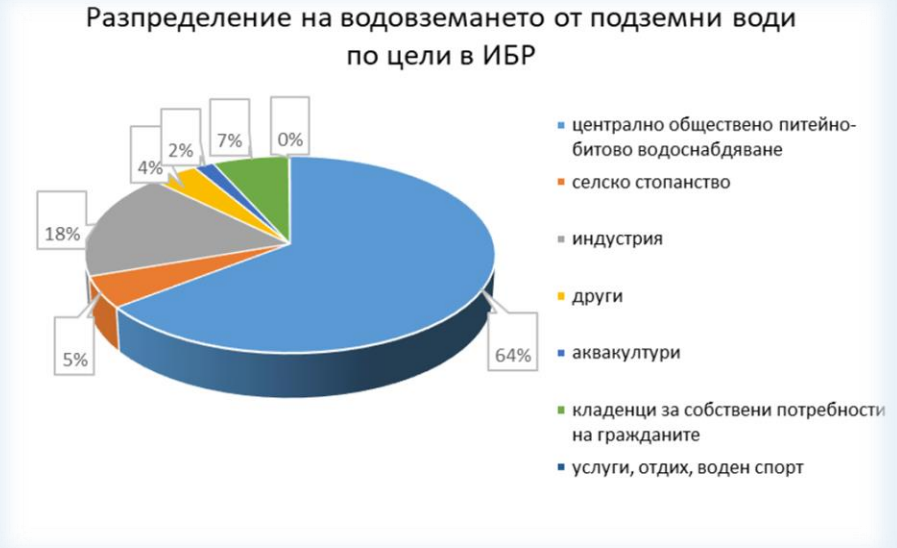
Определен значим натиск върху подземни води

Натиск от водовземане

Оценката на натиска от водовземане върху количественото състояние на подземните водни тела в Източнoбеломорски район е извършена в съответствие с актуализирана „Методика за очертаване и характеризиране на подземни водни тела“. Анализирана и обобщена е информацията за всяко разрешено водовземане от подземни води. Информацията е анализирана общо и за отделни цели на използване на водите. При определяне на натиска и въздействието не са включени дебитите на естествените извори, дрениращи ПВТ.

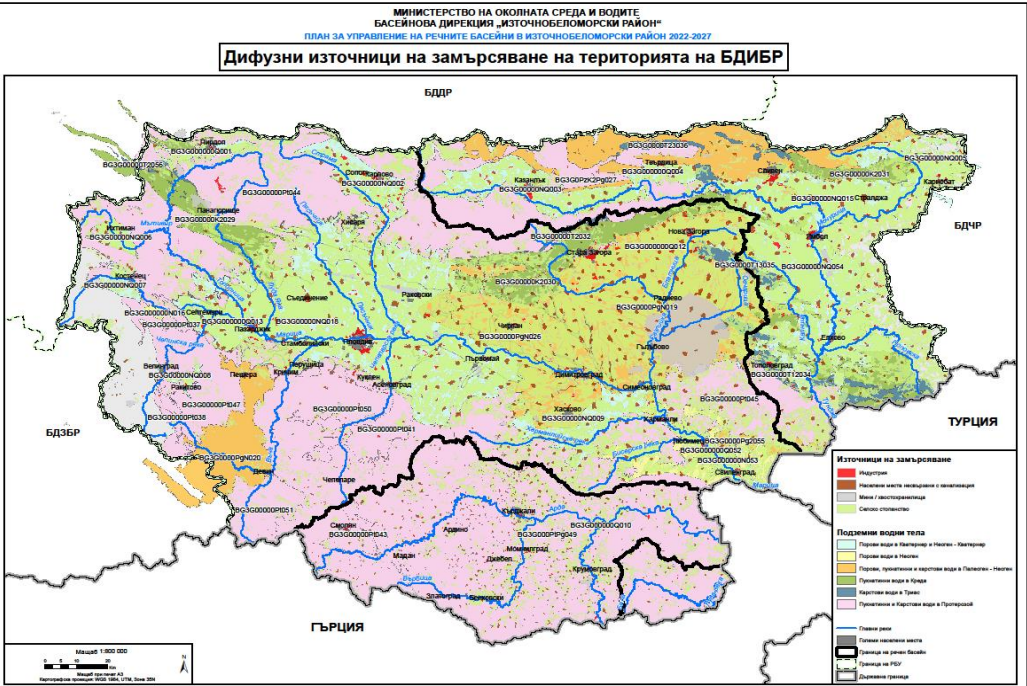
Общият разполагаем ресурс на подземни води за територията на ИБР е 66 056 л/сек., а разрешеното за водовземане количество е 15 137 л/сек.

Дифузен натиск

Оценката на натиска от дифузни източници на замърсяване на подземни води е извършена за разкритата част на подземните водни тела.

Като значим дифузен източник на замърсяване на подземните водни тела в ИБР е определено селското стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, комплекси от раздробени земеделски земи, естествени тревни площи).

Планирани мерки за постигане на целите на околната среда в ПУРБ сектор „Селско стопанство“

По отношение ефективно използване на вода за напояване:

Мярка с код EW_4 - Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство за ефективно използване на водите и действия:

- Провеждане на кампании за насърчаване използването на методи в напояването, намаляващи разхода на вода
- Провеждане на кампании за насърчаване отглеждането на култури, изискващи по-малко вода

По отношение намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието:

Мярка с код NI_1 - Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници и действия:

- Намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието
- Забрана за торене в определени периоди от време съгл. Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати на МЗХ
- Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони
- Прилагане на Националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние от подпомаганите фермери и при изпълнение на проекти по ПРСР
- Намаляване на прилагането на торове върху обработваеми земи и пасища, с цел намаляване на товарите на N и P върху повърхностните и подземните води
- Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове
- Ограничаване на използването на торове и препарати за растителна защита в зони с висока степен на уязвимост и плитко разположени на подземни води

Планирани мерки за постигане на целите на околната среда в ПУРБ сектор „Селско стопанство“

По отношение намаляване на замърсяването с хранителни елементи от земеделието:

Мярка с код DP_12 - Биологични методи за ограничаване на еутрофикацията и действия:

- Прилагане на технологични схеми за полуинтензивно рибовъдство с отглеждане на поликултура от шаран и растителноядни видове, ограничаващи процесите на еутрофикация в зависимост от качеството на водите във водното тяло/водоема Провеждане на кампании за насърчаване отглеждането на култури, изискващи по-малко вода;
- Осигуряване на зарибителен материал от черен амур с цел зарибяване на язовири;
- Зарибяване с бял амур и бял толстолоб (веднъж на три години).

Мярка с код DP_11 - Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества и действие:

- Прилагане на екологични практики или най-добрите налични техники за ограничаване на отвеждането в подземните води на замърсяващи вещества.

По отношение намаляване на замърсяването с пестициди от земеделието:

Мярка с код DP_13 - Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита и действие:

- Контрол на използването на пестициди в райони на подземни водни тела, формирани в карстови водни хоризонти, разкриващи се на повърхността.

Планирани мерки за постигане на целите на околната среда в ПУРБ сектор „Селско стопанство“

По отношение подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство:

Мярка с код NI_2 - Подобряване на информираността на заинтересованите страни в селското стопанство относно изискванията за постигане на добро състояние на водите и действия:

- Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики;
- Провеждане на обучение на консултанти и служби предоставящи съвети в земеделието, свързано с прилагане на законодателството в областта на водите и задълженията на земеделските производители;
- Провеждане на обучение на селскостопански производители и фермери за прилагане на добри земеделски практики в зони II и III на определена СОЗ, вкл. в буферни зони около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, когато няма определена СОЗ.

По отношение подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността:

Мярка с код DP_5 - Изпълнение на програма за собствен мониторинг във връзка с отглеждане на аквакултури и действия:

- Комплексно провеждане на собствен мониторинг от специализирани научни институции във връзка с оценка на натиска и въздействието от сладководно рибовъдство, включващо пробонабиране и анализ на заложените в програмата показатели, оценка на резултатите и формулиране на препоръки относно подобряване качеството на водата и състоянието/потенциала на водните тела;
- Поставяне на условие в издадените разрешителни за ползване на воден обект и/или за водовземане с цел отглеждане на аквакултури за провеждане на собствен мониторинг във връзка с оценка на натиска от различните форми на сладководно рибовъдство.

Планирани мерки за постигане на целите на околната среда в ПУРБ сектор „Селско стопанство“

➡ По отношение подобряване на базата от знания за намаляване на несигурността:

Мярка с код OS_3 - Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води и **действия:**

- Проучвания за установяване на причините за локално замърсяване на повърхностни и подземни води;
- Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск;
- Проучвания на замърсявания, вкл. фонове замърсявания, на подземни води.

➡ По отношение подобряване на надлъжната непрекъснатост :

Мярка с код НУ_11 - Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите и **действия:**

- Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.);
- Реконструкция на бентове/прагове (чрез намаляване на височината или дължината им) за осигуряване миграцията на рибите.

➡ По отношение подобряване на режима на оттока и/или определяне на екологичен отток:

Мярка с код СА_8 - Осигуряване на измерване на количеството повърхностните води и **действия:**

- Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока;
- Изграждане на съоръжения за измерване на оттока на повърхностите води след водовземни съоръжения или съоръжения за регулиране на оттока.

Период на консултации по проект на ПУРБ на ИБР

На **30 март 2024 г.** проектът на План за управление на речните басейни на Източнореломорски район и Програмата от мерки са публикувани за обществени консултации на интернет страницата на МОСВ и на интернет страницата на БДИБР, за период от шест месеца - до **30 септември 2024 г.**, включително.

Приканваме всички заинтересовани страни и широката общественост да представят своите писмени становища, предложения и препоръки по публикувания проект.

В периода на консултации, за по-подробно представяне и обсъждане на проекта на План за управление на речните басейни на Източнореломорски район и Програмата от мерки е предвидено провеждане на шест срещи по поречия като информацията за тях е поместена на интернет страницата на БДИБР.

Предвид значимостта на този стратегически документ и ангажираността на цялата общественост за опазване на водите, **разчитаме на Вашето активно участие** в обсъждането на проекта на ПУРБ и Програмата от мерки, с цел формиране на правилни и балансирани решения, насочени към постигане на целите за добро състояние на водите при гарантиране на устойчиво обществено-икономическо развитие.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!